

حسن روحانی:

دولت نیروهای تازه نفس به مجموعه خود می افزاید

گروه سیاست: رئیس جمهوری روز گذشته در جلسه هیئت دولت گفت: «ملت ایران از ابتدا در مقابل لجاجت و بدرفتاری حاکمان آمریکا و نقض عهد آنها در همه زمینه ها ایستادگی و مقابله کرده و همواره راه مقاومت را انتخاب کرده است...»

صفحه ۲

پنجشنبه ۴ مرداد ۱۳۹۷ | ۱۲ ذی القعدة ۱۴۳۹ | ۲۶ جولای ۲۰۱۸

پس از مطالبه گری افکار عمومی درباره تخلفات مؤسسه ثامن الحجج، در دادگاه اعلام شد

سومین متهم ثامن در خیابان گاندی

صفحه ۴

تغییرات مدیریتی، خواسته های مردم را بر آورده می کند؟

خروج اضطراری از کابینه

صفحه ۴

تعارف نوبخت و رئیس جمهوری
«روحانی» نپذیرفت
«واعظی» تکذیب کرد

صفحه ۲

اردوغان:

به انرژی ایران نیاز داریم

گروه سیاست: رجب طیب اردوغان موضع ترکیه درباره تحریم های پیش روی ایران را مشخص کرد. او گفته «همان گونه که آمریکا شریک راهبردی ترکیه است، ایران نیز شریک راهبردی ماست و به همین علت، قطع روابط ما با شرکا به درخواست...»

صفحه ۱۵

سال پانزدهم | شماره ۳۲۰۴ | ۱۶ صفحه | ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

پیش به سوی اسراف

سیدمصطفی هاشمی طباطبائی

در متن کوتاهی که به تازگی منتشر شده، فردی از جرگه صاحب نظران نوشته کمبود برق در کشور نه به دلیل کمبود آب، بلکه به دلیل رعایت مقررات معاهده زیست محیطی پاریس از سوی وزارت نیرو است و از آنجا که ایران تعهد داده ۱۲ درصد از گازهای گلخانه ای را کم کند، بنابراین وزارت نیرو به دنبال ایجاد نیروگاه های جدید نیست و به همین دلیل کمبود برق به وجود آمده است؛ در این موضوع می توان به نکات زیر اشاره و توجه خوانندگان را به آن ها جلب کرد:

۱- نویسنده یادداشت یاد شده اذعان کرده برقایی کشور فقط ۱۵ درصد از کل برق کشور را تأمین می کند. وزیر نیرو هم قبلا اظهار کرده از ۹ هزار مگاوات برق تولیدی از طریق سدها حدود پنج هزار مگاوات تولید نمی شود بنابراین همین پنج هزار مگاوات موجب کمبود برق شده و امکان قطع برق را به وجود آورده است. بازی نیست مثلا تولید ۲۰ هزار مگاوات کم شود تا کمبود احساس شود، گاه حتی با یک یا دو هزار مگاوات این مشکلات حادث می شود.

۲- اگر نویسنده می خواهد بگوید معاهده پاریس از جمله معاهده های استعماری است و نباید تابع آن بود (مثل موضوع سند ۲۰۳۰) و هرچه سازمان های بین المللی می نویسند لازم الاتباع نیست و باید مستقل عمل کرد (مثل تصمیم دونالد ترامپ که از معاهده پاریس خارج شد)، حرف قابل تاملی است. با این سازمان ملل متحد هم خارج شد زیرا فرقی بین عمل به مصوبات با حضور در یک سازمان استعماری که تصمیمات نابخردانه می گیرد و نشستن در سالی که سران استیکبار، صهیونیسم و تکفیریان در آن نشسته اند، نبوده و نباید با آنها حتی در همین حد نشست و برخاست کنیم و هیچ یک صواب نیست. اگر نویسنده می خواهد سرمشق خود را تصمیم رئیس جمهور آمریکا قرار دهد، می تواند در سایر زمینه ها هم از این الگوی عقل و درایت تبعیت کند.

۳- موضوع کم شدن گازهای گلخانه ای در جهان امر تحسین شده ای است که آینده جهان را دربر می گیرد و متأسفانه بزرگترین تولیدکننده گازهای گلخانه ای یعنی آمریکا از این امر طفره رفته و از معاهده پاریس خارج شده است. این تصمیم دولت آمریکا به وضوح عدم سلامت تصمیم گیری در آمریکا و بی اعتنایی به دنیا و مردم آن را اثبات می کند، اما آیا این روش می تواند مورد تأیید دیگر کشورها قرار گیرد؟ آیا نباید دراین باره اصولی فکر کرد و بایند دنباله رو تصمیم های نابخردانه بود؟

۴- کم شدن گازهای گلخانه ای ربطی به تولید برق ندارد. اولاً اصل موضوع بهره دوری بیشتر از سوخت های فسیلی است؛ یعنی به جای راندمان حرارتی سوخت در نیروگاه ها که حدود ۲۰-۲۷ درصد است، آن را به ۶۰ درصد و بیشتر افزایش داد. بنابراین در عین کم شدن گازهای گلخانه ای، برق بیشتری می توان تولید کرد. همچنین تولید برق می تواند از منبع بسیار غنی و پایدار خورشید یا باد صورت گیرد که بدون هیچ نوع سوخت، برق تمیز و پایداری برای مردم تولید می کند با این تفاوت که حسب بررسی های انجام شده، انرژی جهان در آینده از خورشید حاصل خواهد شد و نه از سوخت های فسیلی و حتی هسته ای. بنابراین حتی اگر معاهده پاریس از سوی ایران رعایت شود (که معلوم نیست رعایت کرده باشیم)، می توان با افزایش راندمان نیروگاه ها و تولید برق خورشیدی و بادی به این مهم یعنی افزایش تولید برق دست پیدا کرد.

۵- اگر وزارت نیرو نیروگاه جدیدی نساخته (که چنین نیست)، به این دلیل است که اولاً به دلیل قیمت برق، وزارت نیرو و توانیر توان سرمایه گذاری نداشته و به دلیل هزینه های جاری دولت و متوقف شدن اعتبارات سرمایه گذاری، دولت نمی تواند سرمایه گذاری انجام دهد و بخش خصوصی هم به دلیل اقتصادی نبودن نیروگاه ها از سرمایه گذاری معذور است. توجه کنیم وزارت نیرو چند ده هزار میلیارد تومان به صنایع و پیمانکاران سازنده نیروگاه ها و انتقال برق به کار است و نمی تواند پرداخت کند.

۶- کم شدن گازهای گلخانه ای یعنی کمتر مصرف کردن سوخت فسیلی. اگر نویسنده معتقد به افزایش مصرف سوخت فسیلی است (صرف نظر از معاهده پاریس)، باید به این امر آگاهی داشته باشد که هرچه مصرف سوخت فسیلی در کشور افزایش یابد، قدرت صادراتی نفت ما کاهش می یابد زیرا حسب مصوبه اوپک، حجم تولید برای کشورها مشخص شده است و هرچه حجم مصرف داخلی بالاتر برود، صادرات کمتر شده و قدرت مالی کشور کاهش می یابد. اگر نویسنده معتقد به مصرف هرچه بیشتر سوخت فسیلی است، بدرستی باید بداند که با قدرت مالی کشور به مبارزه برخاسته است.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

مسیر مرگ و گرسنگی

تجزیه هیدرات متان در عمق دریاهاست. حدود ۳۷ درصد متانی که از فعالیت های انسانی ناشی می شود، مربوط به دامداری و دامپروری است. در سال ۲۰۱۳ در آلمان حدود ۵۴ درصد گاز مرابی (متان) و حدود ۷۴ درصد گاز خنده (اکسید ازن) از فعالیت های کشاورزی ایجاد شده بود. از آنجایی که شدت تأثیرگذاری گاز متان ۲۵ برابر بیشتر از گاز دی اکسیدکربن است، بنابراین جزء یکی از خطرناک ترین گازهای گلخانه ای به حساب می آید. حدود ۲۰ درصد موجودی این گاز در طبیعت از فعالیت های انسانی مخصوصاً فعالیت های کشاورزی ناشی می شود. مقدار این گاز در سال ۱۷۵۰، رقمی حدود ۷۰۰ قسمت در هر میلیون (ppb) بوده است که در سال ۱۹۹۹ به رقمی حدود ۱۷۵۰ ppb افزایش یافته است. این مقدار سالانه به طور مرتب افزایش داشته است و در سال های اخیر به مرز ۱۸۰۰ ppb رسیده است.

۳- گاز خنده Distickstoffmonoxid (N2O): گاز خنده با زمان تأثیری حدود ۱۱۴ سال، گازی است که اثر تخریب کنندگی آن در اتمسفر ۲۹۸ مرتبه بیشتر از گاز دی اکسیدکربن است. قسمت عمده تولید این گاز ناشی از فعالیت های کشاورزی مانند دامداری، مصرف کودهای شیمیایی، کشت گیاهان خانواده میکروبیولوژی در خاک و عملیات نیترو فیکاسیون است. مقدار این گاز تا قبل از زمان صنعتی شدن حدود ۲۷۰ ppb تخمین زده می شود که مقدار آن تا سال ۲۰۱۰ تا ۲۰ درصد افزایش به ۳۲۲-۳۲۳ ppb رسیده است. حدود پنج تا شش درصد از این مقدار از فعالیت های انسانی ناشی می شود. این گاز تاوم با گاز متان، هیدروژن و سایر مواد، ترکیباتی را به وجود می آورد که باعث سوراخ شدن لایه ازن می شود.

بعد از هوا، سراخ فاکتور مهم خاک می روم، مخلوطی از مواد آلی از تجزیه و تخریب سنگ ها در نتیجه هوازدگی به وجود می آید که نوع و ترکیب آنها در مناطق مختلف بر حسب شرایط مختلف متفاوت خواهد بود. حاصلخیزی خاک نسبت مستقیمی با نوع خاک و از همه مهم تر لایه هوموس خاک دارد. برای ساخته شدن یک سانتی متر خاک زراعی به طور متوسط حدود ۷۰۰ سال زمان لازم است. یکی از مهم ترین عوامل تخریب و فرسایش شدید با تدریجی خاک، چرای مفرط دام و حیات وحش است. در کشور های درحال توسعه یا توسعه نیافته که اهم فعالیت های انسانی بر کشاورزی و دامپروری سنتی بنا گذارده شده است، شدت تخریب روزانه روندی فاضلاب ها، دیوی زباله و فعالیت های صنعتی منتج می شود. نصف دیگر از منابع تولید این گاز

مظفر شیروانی
مشاور بین المللی
جنگل و محیط زیست

یادداشت

تاخت و تاز سلطان ها؟

با حذف بنگاه های صنعتی تر، بنگاهی که از خلاقیت و کارآمدی بیشتری برخوردار باشد، شانس بیشتری برای بقا و بزرگتر شدن دارد. اما در اقتصاد ما شرایط بسیار متفاوت با این روند طبیعی است. سلطان ها لزوما نه از طریق مدیریت کارآمد و هوش سرشار بلکه با استفاده از روابط و رانت های پیدا و پنهان رقبای خود را در هم شکسته و به موقعیت امروزی خود رسیده اند.

۲- بنگاه های بزرگ در هر حوزه ای از اقتصاد ممکن است حضور داشته باشند، از تولید و فراوری محصولات کشاورزی و صنعتی گرفته تا تجارت و بانکداری اما در اقتصاد ما سلطان ها فقط در حوزه تجارت و به ویژه واردات کالا آن هم با استفاده از مجوزهای آنچنانی فعالیت می کنند.

۳- بنگاه های بزرگ در اقتصاد های توسعه یافته نه تنها منافع ملی کشور را تهدید نمی کنند، بلکه سهم قابل توجهی در ایجاد اشتغال و تداوم رونق اقتصادی دارند. با این حال دولت ها با تدوین قوانین ضد تراست تلاش می کنند فعالیت این غول ها را تحت کنترل درآورند. به بیان دیگر اثر منفی حضور بنگاه های بزرگ در این خلاصه می شود که با تنگ کردن عرصه بر رقبای کوچک خود، جامعه را از فرصت شکوفایی آینده محروم می کنند. تلاش دولت ها برای سالم سازی جریان رقابت از طریق اجرای قوانین ضد انحصار نه با داعیه عدالت طلبی بلکه با هدف جلوگیری از محرومیت جامعه از فرصت شکل گیری بنگاه های موفق تر در آینده صورت می گیرد. اما اثر منفی حضور سلطان ها در نتیجه رقابت تنگاتنگ بین بنگاه های کوچک است.

ادامه در صفحه ۴

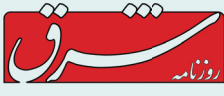
ناصر ذاکری
پژوهشگر اقتصادی

چندین سال است که در رسانه ها از لفظ «سلطان» برای توصیف برخی فعالان اقتصادی بزرگ استفاده می شود. سلطان شکر، سلطان خوراک دام، سلطان خودرو وارداتی و به تازگی سلطان سکه عنوانی هستند که در رسانه ها بسیار تکرار شده اند. با این حال هنوز درک درستی از نتایج و آثار حضور سلطان ها، چگونگی پیدایش و حتی سهم آنها از بازار وجود ندارد. در چنین فضایی، برخورد با پدیده «سلطان ها» بیشتر از اینکه متکی به قوانین و سازوکارهای سنجیده باشد، متأثر از فضای سیاسی کشور و ضرورت یا عدم ضرورت استیضاح فلان وزیر است. شکل گیری بنگاه های بزرگ در جریان توسعه کشور یک امر طبیعی است و حتی می تواند به عنوان شاخصی برای تعیین مسیر درست پیشرفت تلقی شود. بنگاه های کوچک به تدریج در قالب ادغام های عمودی و افقی به هم پیوسته و بنگاه های بزرگ را شکل می دهند. تجربه کشورهای توسعه یافته همین نکته را به خوبی نشان می دهد. اما نمی توان و نباید تجربه پیدایش بنگاه های بزرگ در اقتصاد های پیشرفته و حتی در حال توسعه را با ظهور سلطان ها در اقتصاد ایران مقایسه کرد. در این باب توجه به نکات زیر لازم است:

۱- پیدایش بنگاه های بزرگ یک پدیده طبیعی و نتیجه رقابت تنگاتنگ بین بنگاه های کوچک است.

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

دومین روزنامه پر بازدید ایران در فضای مجازی

۸۸۱۹۲۸۷۷-۸۸۱۹۳۹۷۹

sharghdaily.ir

تیتراها

الویری در گفت وگوبا «شرق» مطرح کرد

پشت پرده پیگیری ها برای بازگشت سپنتا

صفحه ۱۳

بلا تکلیفی طرح تحقیق و تفحص از مجلس

صفحه ۲

گمانه زنی ها درباره ورود «جمنا» به فاز انتخابات

صفحه ۲

شرکت خدمات انفورماتیک، «رمز ارز» ملی را ارائه کرد

صفحه ۴

مذاکره تجاری ترامپ و رئیس کمیسیون اروپایی چراغ سبز برای پایان جنگ تعرفه ها

صفحه ۷

حرف اول

جوب حراج بر سرمایه ملی

عبدالحسین طوطیبایی : پژوهشگر کشاورزی

شرکت کشاورزی و دامپروری مغان با بیش از ۳۰ هزار هکتار اراضی زراعی حاصلخیز و در نمونه در خاورمیانه از نیمه اول دهه ۱۳۵۰ همواره از رود ارس بهره مند بوده و بر امنیت غذایی کشور افزوده است و گرچه در فراز و فرود های مدیریتی چهار دهه گذشته آسیب هایی دیده، اما بی تردید هنوز بر تارک بخش کشاورزی می درخشد. بیش از یک دهه است که این شرکت به بهانه اجرای اصل ۴۴ از حوزه مدیریتی وزارت جهاد کشاورزی خارج و در انقباد سازمان خصوصی سازی قرار گرفته است. قید و بندی که امکان هرگونه برنامه توسعه را از مدیریت این واحد بزرگ سلب و در صف انتظار واگذاری به بخش خصوصی قرار داده است. نگارنده چندی پیش و با توجه به گرایش حرفه ای، گزارشی از ظرفیت های نهفته شرکت مزبور تهیه کرد که در رسانه ها انعکاس یافت. در این گزارش بر این نکته تأکید شد که گرچه بنگاه های اقتصادی دولتی بنا بر اصل ۴۴ باید از عرصه مدیریت دولتی جدا شوند، اما نباید این کانون نمونه تولیدی را فقط یک واحد اقتصادی تعریف کرد. در شرایطی که وزارت جهاد کشاورزی همواره درصدد «به روز کردن شیوه های بهره دوری و توسعه فناوری های نوین است، چنین واحدی به عنوان ابزار عرضه توسعه مدرن و در قالب طرح های پایلوت به مثابه یک بازو نقش ایفا می کند.

ادامه در صفحه ۲

در رئای فرزند عزیزمان – لیلی پارسایی

روزنامه «شرق»، بسیاری از دوستان و

همکاران بنیاد سینمایی فارابی، خانه سینما،

باغ موزه هنر ایرانی و مؤسسات متعدد دیگر

با ارسال تاج گل، حضور در مراسم یادبود و

ارسال پیام با ما همدلی کردند و در تسلیای

ما کوشیدند. از یکایک آنها مصمیمانه تشکر

می کنیم و محبتشان را ارج می نهیم.

خسرو سینایی و خانواده

ادامه در صفحه ۶